

Het project van de Vlaamse Regering inzake het voorzien van gratis gezonde schoolmaaltijden

Op 29 april jongstleden kwam er vanuit de Vlaamse ministerraad witte rook over het beleidsvoornemen uit het Regeerakkoord om te voorzien in gratis schoolmaaltijden, dit d.m.v. de conceptnota "Gezonde voeding op school" van minister Gennez. De Vlaamse regering zal jaarlijks 73 miljoen euro vrijmaken om het aanbod van schoolmaaltijden op kleuter- en basisscholen uit te breiden. Lokale besturen kunnen, in overleg met de basisscholen, zich aanmelden voor rechtstreekse steun. Voor elke 97 euro die Vlaanderen in dit kader per kind geeft, verwacht ze dat het lokaal bestuur er nog eens minimaal 73 euro bovenop doet, zodat je aan een bedrag van 170 euro per kind per schooljaar komt. De scholen kunnen zelf beslissen of ze meedoen en of ze een beperkte ouderbijdrage vragen.

Nu is dit initiatief weliswaar vrij gecontesteerd, ook binnen de regering, aangezien het verschil in visie inzake dit thema tussen de Vlaamse coalitiepartners. Het wordt dan ook algemeen gezien als een compromis richting Vooruit, die van een gratis gezonde maaltijd op school voor elk kind een breukpunt had gemaakt.

Enkele dagen geleden alvorens de witte rook kwam Vlaams Parlements lid Katrien Schryvers (cd&v) met het bericht dat er zeer weinig scholen gebruikmaken van al bestaande projecten die gezonde tussendoortjes op school promoten. Scholen geven aan dat de ruimte voor projecten zoals Snack & Chill beperkt is. Het is momenteel alle hens aan dek in het onderwijs: denk aan de nieuwe minimumdoelen, de Digisprong, de aanpak van schoolinfrastructuur en de vele nieuwe regels die op hen afkomen. Daarbij komt nog het enorme lerarentekort en het feit dat steeds meer directeurs ermee stoppen vanwege de planlast. Dan blijft er weinig ruimte over voor dit soort projecten. Men maakte dan ook de - terecht - opmerking dat als scholen al niet intekenen op zulke (meer laagdrempelige) projecten wegens de taaklast, ze dat waarschijnlijk ook niet zullen doen voor het nog omvangrijkere schoolmaaltijden-project. Ook een reeks onderwijsexperten waren vrij kritisch omtrent dit project, met enerzijds principiële tegenkantingen, maar anderzijds ook praktische bezwaren rond die taaklast.

En daarnaast is ook maar de vraag in hoeverre er (extra) lokale besturen happig zullen zijn om hierin in te stappen. Want niet enkel is dit weer een taaklast voor hen, maar ook budgettair moeten ze met de nodige extra aanvullende middelen over de brug komen om hierop in te tekenen. Lokale besturen hebben het nu al lastig met de bijkomende taken die ze vanuit Vlaanderen erbij krijgen, denk aan de coördinatie van de buitenschoolse opvang met het BOA-decreet of het activeren van werkzoekenden door de besparingen bij de VDAB. De Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten (VVSG) heeft bv. al haar twijfels geuit over het plan, en vooral over de financiële en praktische haalbaarheid ervan. Ook de koepel van gemeentelijk onderwijs OVSG is bezorgd over de extra kost die dit plan meebrengt voor gemeenten.

Ik merkte op dat de media onze Wevelgemse burgervader hieromtrent reeds had bevraagd, waarop hij deze respons liet optekenen: "Bij ons in Wevelgem is op vandaag (nog) niets voorzien. Het zou al snel over enkele 100.000 euro per jaar gaan. We bekijken dit verder."

Graag had ik hierbij antwoord op de volgende vragen:

1) Volgens de kansarmoede-index bij kinderen van het Agentschap Opgroeien ligt dat aandeel in Wevelgem op 6,6 procent (ter vergelijking: het Vlaams gemiddelde is 12,1 procent). Maar dat cijfer zegt natuurlijk weinig over hoeveel kinderen zonder maaltijd op school zitten. Volgens een onderzoek dat vorige legislatuur werd opgestart onder minister Crevits bleek dat toen op Vlaams niveau bekeken maar 0,3 procent van de kinderen echt een lege brooddoos had.

Is er in onze gemeente ooit al een bevraging en/of analyse gedaan inzake het aandeel kinderen dat schoolloopt in de scholen op ons grondgebied bij wie het gezin in een danige penibele financiële situatie zou zitten dat er geen geld is om hun kind(eren) bv. boterhammen mee te geven? Indien ja, om hoeveel kinderen zou dit gaan? Indien niet, zal dit nog worden gedaan naar aanleiding van deze oproep?

2) Is er inzake deze projectoproep al overleg gepleegd met de besturen van de op ons grondgebied aanwezige scholen? Indien ja, wat waren ter zake de conclusies? Indien niet, wanneer wordt dit gepland? Want aan de conceptnota van minister Gennez te zien, is de timing om nog voor volgend schooljaar in te stappen vrij krap, gezien tegen 30 juni alle aanvragen moeten binnen zijn.

3a) Is er al nader zicht op de financiële implicaties van dit project voor onze gemeente indien de hier aanwezige scholen hier (allen) op zouden willen intekenen? In hoeverre is er hier eigenlijk überhaupt nog ruimte voor om dit eventueel nog in te schrijven in de Wevelgemse begroting?

3b) Is er al nader zicht op de implicaties inzake taaklast voor het onderwijspersoneel en het gemeentepersoneel indien de hier aanwezige scholen hier (allen) op zouden willen intekenen? Indien niet, wordt dat nog verder geanalyseerd?

4) Los van de practica inzake kosten en taaklast, wat is het principiële standpunt van het gemeentebestuur in deze? Want tijdens de lokale campagne was dit voor de meerderheidspartij in onze gemeente geen beleidspunt dat ze naar voren bracht, maar blies ze ter zake eerder warm noch koud. Op nationaal niveau zagen we echter in de campagne richting de verkiezingen van juni 2024 dat cd&v sterk tegen de schoolmaaltijdenplannen van Vooruit was gekant.

4bis) Hoe evalueert het bestuur de kritieken vanuit bepaalde onderwijsexperten dat een dergelijke maatregel de trend van vermaatschappelijking van het onderwijs (= het afschuiven van maatschappelijke problemen richting het onderwijs als de instantie die het mag oplossen, waardoor schoolteams steeds vaker niet of minder inherent schoolse taken en onderwerpen moeten behartigen) verder in de hand werkt?

5) Welke eventuele andere verdere stappen zullen door het gemeentebestuur gezet worden in het kader van deze projectoproep van de Vlaamse Regering?